

vilde Staten, altsaa i dette Tilfælde lide et Tab, der er saa stort, at Staten ogsaa kom til at hæfte for de $\frac{3}{4}$ af Tienden, som Tiendeyderne skulde udrede, uden at modtage mere derfor end at faa det Laan, som Staten maa gøre i dette Øjemed, forrentet i ca. 50 Aar. Dette vilde imidlertid kunne undgaas, hvis man satte Renten til: den Rente, som Staten i ethvert Tilfælde selv maa give.

Jeg kan i øvrigt henholde mig til de Bemærkninger, som den ærede foregaaende Taler kom med: Det forekommer ogsaa mig, at de Krav, en Indtægtsnedgang af omtrent 3 Mill. Kr., som disse Love stille til Statskassen, ere for store. Man tør befrygte, at der vil savnes Penge til andre meget nødvendige og ønskelige Udgifter, hvis man gaar med til saa store Beløb. Jeg anser imidlertid de 4 Love som et godt Grundlag for videre Forhandling, idet de ere et kraftigt Udtryk for, hvad Hartkornet og Landkommunerne samt Tiendeyderne og Tiendemottagerne ønske. Jeg haaber nu, at disse Love ved det Bidrag, som den høje Regering ved sine Forslag vil yde dertil og ved den Behandling, som de ville blive undergivne i det andet Ting, ville blive ændrede i den Retning, som jeg har haft den Ære at udtale mig for, og at de, naar de forventelig atter vende tilbage her til Tinget, maa komme til at foreligge i en saadan Form, at man fra alle Sider og i begge Ting maa kunne enes om dem, saaledes at denne Samling kunde udmærke sig ved, at man naaede til denne af Hartkornet og Kommunerne saa varmt ønskede Skattereform og til en Afløsning af Tienden.

Hammerich: Jeg har ved Sagens første Behandling udtalt mig saa fyldig om de foreliggende Lovforslag, at jeg i og for sig havde kunnet indskrænke mig dertil, saa meget mere som jeg i det hele taget paa meget væsentlige Punkter kan slutte mig til den Betragtning, som er kommen til Orde fra de to sidste ærede Talere. Jeg er enig med dem i, at der er Mangler ved disse Love, men ogsaa i, at der her er Opgaver at løse, som man maa søge løst. Jeg kan derfor ønske en videre Behandling af dem, og derfor vil jeg ikke stemme imod dem. Men paa den anden Side ere de, i alt Fald de 3 af dem, som de nu foreligge, saa langt fra, hvad jeg finder tilfredsstillende, at jeg heller ikke kan stemme for dem. Jeg vil derfor for de 3's Vedkommende undlade at stemme. Det er dog ikke for at motivere dette, at

jeg har begæret Ordet, men jeg har under Sagens tidligere Behandling et Par Gange været indtegnet som Taler og efter Opfordring af Hensyn til den fremrykkede Tid ladet mig stryge af Talerlisten. Af hvad jeg da vilde have været inde paa, er der et enkelt Punkt, jeg, inden Lovene forlade os, kunde ønske at udtale mig om, fordi der efter min Mening dels her i Salen, og endnu mere udenfor, gør sig et ret betydeligt Fejlsyn gældende i saa Henseende. Der er fremkommet Udtalelser, der ere gaaet ud paa, at de Bestemmelser, som findes i den interkommunale Lov om Udbetaling fra Opholdskommunen til Erhvervskommunen, ville stille Kjøbenhavns Nabokommuner ubilligt og uretfærdigt. Jeg har endogsaa hørt, ikke en, men flere Gange: „Ja, det kan være meget rigtigt, at der kan være noget at rette, men det er dog for galt, at Kjøbenhavn skal have $\frac{2}{3}$ af Frederiksbjergs Skatter“. Saa vidt i sin Misforstaaelse er man ganske vist ikke gaaet her i Salen, men der er dog ogsaa her utvivlsomt et Fejlsyn i samme Retning. Jeg tillod mig at udtale ved første Behandling, at der er andre Kommuner, hvor denne Bestemmelse ganske sikkert vil virke stærkt i den første Tid. Der er, som jeg nævnte, Brabrand i Forhold til Aarhus, Strømmen i Forhold til Randers og adskillige lignende Kommuner, hvor man f. Eks., som jeg tror det er Tilfældet med Brabrand, i Landkommunen har en personlig Skat af 2 pCt. og i Bykommunen saadan noget som 10 pCt. Dermed vil der selvfølgelig fremkomme en ret indgribende Forandring af de Forhold, der nu er. En Skatteyder i Brabrand, der tjener 10,000 Kr. af Erhverv i Aarhus, og som hidtil har betalt 200 Kr. i Skat, vil saaledes komme til at betale 733 Kr., og deraf beholder Brabrand kun de 67 Kr., medens Aarhus faar de 666. Dette vil selvfølgelig straks gribe lidt stærkt ind i bestaaende Forhold, selv om man i og for sig ikke kan kalde det saa uretfærdigt, thi det vil jo ikke medføre andet, end at Folk nok kunne flytte til Brabrand og have Forretning i Aarhus, hvis de flytte derud, fordi de kunne ønske at bo paa Landet, men at de ikke kunne flytte dertil for at smøge af sig Skatten til Aarhus. Dette er jo i og for sig retfærdigt, selv om det naturligtvis i den første Tid vil kunne virke stærkt, saaledes at man kunde ønske i alt Fald nogle Overgangsbestemmelser. Men saaledes stiller Sagen sig slet ikke med Hensyn til Forholdet mellem Kjøbenhavn og dens Nabobyer, der er snarere det mod-